

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat i de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimercres 13 de Maig de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4566

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	" 4-
Extranger y Ultramar.	" 8-

Anuncis, á preus convencionals!

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsións y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lominiz, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateiz nom.

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista

Practica totas las operacions de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

!! ULTIMAS NOVETATS LITERARIAS !!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L'AVENC" A 50 CENTIMS VOLÚM

Obras de Guimerá, Rusiñol, Oller, Verdagué, Iglesias, Gener, Massó y Torrens, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demás autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sagner de Valencia, Tasso, Manecí, Sopena, Lescaño, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demás que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSO Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÀ

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensí Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

LA CUESTIÓ MACEDÓNICA

¿Reventará per fi la mina fi tant temps carregada, allà, pel indret dels Balkans? ¿Estém per fi pròxims a la tant anunciada conflagració europea?

No 'ns atrevirém, ni de molt, a negarho. Las alenadas d' aire que d' allà baix arriban están saturadas d' olor de pólvora y fetor de sanch; las veus que circulan, res tenen de tranquilisadoras; y l' horitzó, ja prou ennuvulat, acaba d' espesirse per la fumera que, en mitj d' un surtidor de runas ha produhit, al saltar al impuls de la dinamita conspiradora, el Banch Otomá de Salónica.

Ja ni gú parla de las reformas macedónicas, d' aquellas reformas famosas que la diplomacia creya—ó fingia creure—que farien caure las armas de las mans dels insurrectes.

Aquets vareu ser los primers en desconfiar, no sols de la seva eficacia, sino de la bona voluntat del Sultá en aplicarlas. Y imitant, sense segurament donarsen compte, als insurrectes cubans, que s' alsaren en armas al anunci de las tardanas, migradas y de problemática implantació, reformas den Maura, los macedonis han refermat la conspiració y la guerra al sol anunci de las reformas austro-russas.

Lo Sultá roig, se troba, donchs, ab lo camí desembrassat pera donar gust als instints sanguinaris del fanatisme musulmá. Arreconadas las reformas, se va a la guerra, però no precisament contra los macedonis insurrectes, sino contra qui 'ls apoya y qui 'ls mou; contra Bulgaria.

Los conspiradors macedónichs y búlgars, han sembrat lo terror a las capitals turcas, sense exceptuar la mateixa Constantinopla. Las armas y la dinamita han entrat en grans cantitats, y tot a punt contrabando en guerra procedeix de Bulgaria.

Lo Govern turch ha enviat una protesta sobres d' aquest extrém a ne 'l búlgar, però aquet s' ha negat a admétrerla. La seva actitud és, donchs, inequívoca. ¿Turquia vol la guerra? Donchs los búlgars esperan a peu dret.

Per aixó és que 'ls elements militars turchs aconsellan al Sultá que sense dilacions declari la guerra a Bulgaria, arsenal y refugi dels insurrectes macedonis, y per aixó l' atian a jugarse lo tot per tot.

Peró lo Sultá dúpta, y se comprén, porque no deixa de sospitar que si 'l petit principa de Bulgaria fa l' home, és que al darrera seu hi ha alguna potencia que li guarda las espalltas, y porque lo problema d' una guerra s' presenta tan complicat y tan fosch que verdaderament espanta.

Bulgaria tracta d' anexionarse la Macedonia ahont hi predominan los elements búlgars; Servia reclama la vella Servia; Russia está ab la mirada fixa als Dardanelis, obstacle que li priva la lliure comunicació entre lo mar Negre y lo Mediterrani; Austria no passa per menos que ab quedarse algunas comarcas de l' Abania; Italis preten tenir alguns drets a Cortú y a Sencaris; Grecia está resoltament al costat de Turquia per l'odi tracional entre grechs y búlgars, y Inglaterra, per ara, no reclama res, però indubtablement se quedarà lo millor tros.

Aixó és lo que deté al Sultá; aixó és lo que 'l priva de declarar la guerra a Bulgaria, única manera de dominar l' insurrecció dels macedonis. Potser aquesta temensa del Sultá los vindrà bé a las potencias, que trobarán de sobras justificada una intervenció directa.

Y a tot aixó, tothom fa preparatius bélichs, y a las respectives fronteras s' hi apilotan homes y material de guerra.

¿Hi haerá un polítich prou hàbil pera evitar, encara que sigui per una temporada, que s' cali foch a la mina?

